

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

باب حادی عشر

صفات سلبيه خداوند

جلسه ۳۵

استاد علی احمدی

رضا و غضب در خداوند متعال:

رضا و غضب در خداوند متعال، همانند انسان‌ها نیست، بلکه طبق روایات، معانی دیگری دارد که به آنها اشاره می‌کنیم:

۱- به معنای پاداش و عقاب است.

۲- به معنای رضا و غضب حجّت‌های الهی است. (معصومین علیهم السلام)

جمع بین این دو معنا این است که: رضای خدا به معنای رضای حجّت‌های او است که نتیجه اش بهشت و پاداش‌های بهشتی می‌باشد و غضب خداوند، غضب ایشان است که نتیجه‌اش، جهنّم و عذاب‌های جهنّم می‌باشد.

خداوند متعال با چیزی متحد نمی‌شود:

اقسام اتّحاد:

۱- اتّحاد مجازی: تبدیل شدن چیزی به چیز دیگر (که شامل کون و فساد است)، که خود به دو

صورت است:

الف- بدون ضمیمه شدن چیز دیگر: مثل تبدیل شدن آب به بخار.

ب- با ضمیمه شدن چیز دیگر: مثل تبدیل شدن خاک به گل.

۲- اتّحاد حقیقی: تبدیل شدن دو چیز به یک چیز.

مرکز مجازات امام صادق (ع)

دلیل بطلان اتحاد در مورد خداوند:

اگر منظور اتحاد مجازی باشد: قطعا در مورد خداوند محال است زیرا این نوع از اتحاد متضمن کون و فساد است که در خداوند متعال راه ندارد.

اگر منظور اتحاد حقیقی باشد: خود اتحاد حقیقی فی نفسه محال است چه رسد در مورد خداوند متعال. اگر منظور معنای دیگری است: باید ابتدا، این معنای دیگر، بیان و تفهیم شود تا بتوان در مورد آن نظر داد. دلیل محال بودن اتحاد به معنای حقیقی:

زیرا دو شیئی که ادعا می‌شود باهم متحد شده اند، چند حالت برای آنها متصور است:

الف - یا بعد از اتحاد، هر دو موجود هستند: در این صورت اتحادی شکل نگرفته زیرا دو شیئی هستند.

ب - یا هر دو معدوم شده و شیئی سوّمی شکل گرفته: باز هم اتحادی صورت نگرفته بلکه شیئی سوّمی ایجاد شده.

ج - یا یکی وجود دارد و دیگری معدوم شده: باز هم اتحادی نیست، زیرا معدوم با موجود متحد نمی‌شود.

نتیجه: پس اتحاد به معنای حقیقی، فی نفسه اصلا قابل تصور نیست؛ چه رسد که بخواهیم آن را برای خدا اثبات کنیم.